

Voz

„Sjedi Anđo i drži se dobro”, šapuće mi brat. Poslušah ga i sjedoh mirno. Prvi put se vozim vozom. Djed mi je pričao lani, da se jednom vozio u vozu. To su bili lijepi dani. Zamislite, otkad postoje vozovi, a ja se još nikada do sada nisam vozila u njima. Djed je pričao da u vagonima za putnike imaju našarana sjedišta, stolovi, lusteri pa čak i ležaji sa velikim prozorima kako bi se putujući posmatrala okolina. Za one koji sebi mogu priuštiti, konobari služe pića i hranu. Naš vagon mi se čini kao da nije završen ili je još u izradi. Zidovi su od crnog, porđalog željeza, koji se nadvijaju nad nama. A podovi su od dasaka i mnogo su vlažni. Ovaj vagon ne liči na one iz djedove priče. Gledam oko sebe, vidim mnogo ljudi. Neke poznajem. I oni, kao ni ja, ne znaju gdje putujemo. Jedino što svi znamo je da put traje dugo. Buka je, ali ne od ljudi u vagonu. Šine glasno škripe i lokomotiva što nas vuče ispušta svako malo paru. Uplašim se svaki put i malo mi je smiješno, jer odskočim sa koljena, a brat me mrko pogleda i uštine me za rame. Uvijek smo se štipali. Mama je galamila na nas kada bismo se tukli. Iako sam manja od njega, mnogo sam jaka i u borbama iza kuće uvijek sam pobjeđivala. Pitate se da li mi je brat prepuštao pobjedu? Mislim da ne. Narod je tih, mnogo tih. Pušta me da razmišljam o borbama sa bratom. Tišinu jedino razbije kašalj jednog djeda koji stoji u ćošku iza nas. Žao mi je što stoji i pitam se zašto mu niko ne ponudi mjesto od ovih srećnika što su uspjeli sjesti. Kada bih mu ja ponudila svoje mjesto, ne bi mu ništa značilo. Toliko je usko da sam se ja morala skupiti i klečati na koljenima, pa vjerujem da se ni on ne bi mogao udobno smjestiti. Djeca sjede u krilima odraslih, onih što su uspjeli sjesti. Tijesno i mračno je, iako je jutro. “Anđo, je li ti hladno nogama?”, pita me brat i izuva opančice. Gledam priglavke, one njegove, pocijepane na prstu. “Neka, nije mi hladno”, odgovaram iako osjećam da mi od hladnoće trnu prsti na nogama. Vidim komšinicu Vesu sa porodicom, a čika Mirko stoji ispod malog prozora i pokušava u šaku uhvatiti kapi vode što su ostale od jutarnje rose. Sumnjam da će se uspjeti napiti, jer će mu sve iscruti dok prinese ruku ustima. Kada bi imao čašicu, mogao bi kap po kap napuniti dovoljno vode za bar jedan veliki gutljaj. Razgledam, možda nađem negdje čašicu ili smislim od čega bih mu je mogla napraviti. Ali strah od bratovog štipanja tjera me da odustanem od ideje da pomognem čika Mirku. Odjednom odjeknu glasna sirena - stigli smo. Voz se polako zaustavlja. Napokon! Na licima ljudi vidim blago olakšanje. Nadam se da su nam spremili da ručamo, želudac mi se okreće. Procjenjujem da bi sada bilo vrijeme ručka, bar smo u ovo vrijeme ručali kod kuće. Rekla sam sebi prije polaska da neću izvoljevati. Mama me je uvijek učila da budem skromna. Umorni i iscrpljeni ustaju, bar oni što mogu. Neki su zaspali otvorenih, a neki

zatvoreni očiju i ostali ležati. Brat me vuče za ruku. “Anđo, ko Boga te molim, moraš ih slušati i biti dobra!”, šapuće mi na uho dok nas masa ljudi nosi ka izlazu iz vagona. “Napolje! Izlazite napolje!”, čujem neki grub glas kako viče na nas. Dočeka nas stepenica, niz koju umalo ne padoh. Sreća, brat me zadrža. Ugledah visoke, snažne ljude u crnim odijelima, koje do tada nikada nisam vidjela. Guraju nas, razdvajaju muškarce, žene i djecu. Pitam brata, nadajući se da mi neće ispustiti ruku: “Hoćemo li ostati zajedno?” Zastade da mi odgovori, ali ga čovjek u crnom otrže i on ipak ispusti moju ruku. Nestade u masi. Koračam brzo i okrećem glavu ka mjestu gdje su nas razdvojili, nadajući se da ću vidjeti njegovu plavkastu kosu. „Bajo, obećavam, oprostiću sve naše tuče i štipanje, prepustiću ti sve pobjede, samo opet budi pored mene.“, tiho govorim. Ali ne vidjeh ga više. Masa nas je odnijela. Plašim se i zaželjeh da se vratimo u voz.

Tina Jovanović

Über die Autorin:

Ich heiße Tina Jovanović und studiere Slawistik im 4.Semester. Meine Leidenschaft war schon immer das Schreiben und das am liebsten in meiner Muttersprache Serbisch.

In der Erzählung „Voz“ wird der Anfang vom Ende aus der Sicht eines Mädchens namens Anđa erzählt. Anđa ist eines von vielen Kindern, welche in der Zeit von 1941 bis 1945 in das Konzentrationslager Jasenovac deportierten wurden. Sie erinnert mich an meine geliebte Großmutter, welche eines dieser Kinder war. Meine Großeltern waren in Jasenovac und haben überlebt.